

DE REÜNIE

CAROLINE HUBER

DE REÜNIE

Verhalen die niet verteld konden worden

Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2011

Deze uitgave is tot stand gekomen in samenwerking met de KRO.
KRO De Reünie is een televisieprogramma geproduceerd en uitgezonden door de KRO.

© 2011 Caroline Huber

© 2011 Uitgeverij Carrera, Amsterdam

Omslagontwerp Sproud

Zetwerk Mat-Zet bv, Soest

ISBN 9789048809134

NUR 402

www.uitgeverijcarrera.nl

Carrera is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv.

Inhoud

Voorwoord	7
Erik, de man met een cokeverslaving	9
Geeske, de vrouw die door haar vader misbruikt werd	31
Thomas, rijk geworden met Golden Ten	55
Jos, de vader die zijn zoon jaren niet zag	73
Ineke, de vrouw van een verslaafde bakker	89
Charlotte, een praktische oplossing voor een kinderwens	113
Tom, de Molukse gijzelnemer	135
Siep en Jannette, swingers	155
Petra, de vrouw van een oorlogsveteraan	171
Jan, het verhaal van een gezinsdrama	193
Nawoord	221

Voorwoord

We zaten in de berm van een ver en warm land uit te rusten van opnames voor *KRO De Reünie*. Onze hoofdpersoon was zonder diploma van school gegaan, geëmigreerd, en had een indrukwekkende carrière achter de rug als selfmade man. ‘Maar wat deed je nou voordat je emigreerde,’ vroeg ik. Hij zuchtte. ‘Staat de camera uit?’ Ik knikte bevestigend. ‘Ik heb drie jaar voor oplichting in de bak gezeten. Noem het maar een jeugdzonde.’ In een reflex keek ik de camera- en geluidsmannen aan. ‘Nee,’ zei onze gast, ‘dat ga je niet uitzenden, want dan ben ik mijn baan kwijt. Mijn werkgever weet het niet.’ We beten op onze lip. ‘Beloof je me dat je het niet gebruikt?’ We beloofden het. Dus vertel ik ook hier niet om wie het ging. Zelfs niet bij benadering.

Gelukkig blijven er altijd genoeg verhalen over die we wel kunnen vertellen. Ook het verhaal van onze selfmade man, jeugdoplichter, was zonder bekentenis ruim de moeite van het uitzenden waard. Maar vaak, heel vaak, moeten we op onze lip bijten bij het horen van alle verhalen. Meestal om de hoofdpersoon of diens naasten te beschermen: iemand is jarenlang door een echtgenoot mishandeld, maar durft er niet over te praten uit vrees voor represailles, er is een vervelende echtscheiding gaande, maar de

man in kwestie is bang dat hij zijn kinderen dan nooit meer ziet, of iemand doet geheim werk voor een nog geheimere dienst waarvan we allemaal het bestaan niet weten, zegt hij.

Caroline Huber is een van de researchers voor *De Reünie*, een van het allereerste uur. Al zes jaar spit zij gemiddeld twee maanden per aflevering in de levens van de klasgenoten. Ze leert hen zo goed kennen dat je zou denken dat ze er zelf mee op school heeft gezeten. Soms zegt ze tegen me: 'Vraag daar maar niet naar, Rob.' 'Waarom niet?' wil ik dan weten. 'Dat zeg ik niet, want als ik het zeg kun je toch je mond niet houden.' Dat is ook zo. Dus was het voor mij ook nieuws om de verhalen te lezen die de uitzending nooit haalden, soms zelfs over mensen die nooit in beeld kwamen, omdat alleen dat ze al in problemen zou brengen.

Het zijn geen literaire vertellingen, maar bijna de verslagen zoals wij, de regisseurs en ik, die meekrijgen als we op pad gaan. Als je ze leest wil je de camera pakken en zeggen: 'Nog één vraagje, mag dat?'

Rob Kamphues,
presentator van *De Reünie*, april 2011

Erik

De man met een cokeverslaving

'Toen ik uit de gevangenis kwam, haalde mijn vader me op. Hij had via de huisarts een verwijskaart geregeld, zodat ik opgenomen kon worden in een afkickkliniek. Ik woonde in Antwerpen en ik had al een andere job geregeld. En als ik naar een kliniek zou gaan, zou ik niet meer kunnen werken. Dus dat kwam niet uit. En ik dacht: ik heb drieënhalve maand niet gebruikt, het lukt me wel. Hij gaf me 500 euro, die lieve man. Hij was de straat nog niet uit of ik stond al in de kroeg. Eén wijntje, dacht ik. Maar drie uur later zwierf ik alweer door Antwerpen, op zoek naar een cokedealer. Ik kon het niet ontkennen, ik was verslaafd.'

Tijdens een van onze redactievergaderingen over nieuwe onderwerpen kwam het nieuws ter sprake van wereldkampioen turnen Yuri van Gelder, die zich een tijdje geleden had laten opnemen in een luxe verslavingskliniek in Schotland vanwege zijn cocaïneverslaving. Verschillende vragen kwamen in ons op: hoe kan het dat je alles mee hebt en het leven je toelacht, en je dan met een verslaving toch zoveel op het spel zet? En: hoe hou je een verslaving verborgen als je een goede baan hebt, en iedere dag moet presteren? En nog meer: hoe ziet de bodem van de put eruit, en wat moet eraan voorafgaan voordat je besluit af te kicken?

Het idee ontstond om een verslaafde aan het woord te laten uit de hogere regionen van de maatschappij; nu eens niet het verhaal van de kansloze met een alcoholische vader of moeder, een slechte jeugd en weinig vooruitzichten. Nee, wij zochten iemand die bij wijze van spreken juist alle kansen had gekregen in het leven: een goede opleiding, leuke ouders, en een serieuze baan. Ik ging aan de slag, op zoek naar een ‘succesvol’ iemand die nog midden in het proces van het afkicken zat. Want zo zou des te duidelijker worden, geloofden we, wat een verslaving eigenlijk is.

Via een vrouw die ik nog kende van een aflevering van ons programma en die bij een verslavingskliniek werkte, kom ik uiteindelijk Erik op het spoor. Een kakker uit Den Haag, zo noemt hij zichzelf; tijdens ons eerste telefonische gesprek voel ik direct een ontwapenende openheid. Zijn manier van vertellen raakt me. ‘Neem me niet zoals ik ben, neem me zoals ik me voordoe,’ zo omschrijft hij zijn levensinstelling tijdens al die jaren dat hij excessief dronk en coke gebruikte. Zo eerlijk is Erik niet altijd geweest. Een jaar geleden heeft hij besloten om niet meer te liegen, niet tegen anderen en ook niet meer tegen zichzelf. Op 3 oktober 2008 heeft hij voor het laatst coke gesnoven en is hij goed dronken geworden; daarna heeft hij niets meer aangeraakt. Zelfs eten waar wat drank in zit, zoals het toetje tiramisu, laat hij liever staan; het geeft hem een onprettig gevoel.

Erik is een jongensachtige man van 32 jaar. Met zijn 1 meter 95 lijkt hij niet helemaal te passen in het kleine afbraakhuisje dat hij bewoont. Hij mag er van de huisbaas nog twee jaar wonen, maar hij vraagt zich af of hij dat volhoudt, met deze strenge winter en een slecht functionerende cv. Het huis ziet er fris en opgeruimd uit. Orde in zijn huis betekent orde in zijn hoofd. Een hoek van de eetkamertafel is zijn kantoor. In de kast achter hem zit zijn bedrijfsadministratie: een paar ordners. Sinds twee jaar heeft Erik een

eigen schoonmaakbedrijfje met twee man in dienst op een nul-urenbasis. Zelf werkt hij net zo hard mee. Het bedrijf loopt goed, hij heeft zojuist weer een paar nieuwe klanten weten binnen te halen en hij verwacht dat zijn omzet dit jaar zal verdubbelen.

Dat laatste mag ook wel, want Erik moet nog 12.000 euro terugbetalen aan verschillende schuldeisers. En dat bedrag wordt alleen maar hoger, in verband met stap negen van het twaalfstappenplan van de CA, de Cocaine Anonymous. Ik vraag Erik hoe dat komt. Stap negen, legt hij uit, vraagt de ex-verslaafde om het weer goed te maken met alle mensen die door hem ‘schade en leed hebben ondervonden’. Een paar maanden geleden is Erik er daarom mee begonnen om de mensen die hij in zijn verslaafde periode benadeeld heeft een voor een te benaderen. Maandag heeft hij bijvoorbeeld een afspraak met het lingeriebedrijf waar hij ooit in Antwerpen voor werkte. Hun auto heeft hij in de prak gereden – hij was stoned en dronken – en de tankpas van het bedrijf heeft hij tegen betaling uitgeleend aan Jan en alleman. De eigenaar zal zijn advocaat bij zich hebben. Erik gaat alleen; David tegenover Goliath.

Erik wordt nog voortdurend geconfronteerd met zijn verleden. Tijdens ons gesprek trilt zijn mobiele telefoon herhaaldelijk. Even kijkt hij naar het schermje en dan drukt hij het signaal weg. Maar na drie keer vraagt hij of hij op mag nemen; het is de eigenaar van de kroeg waar hij in zijn verslavingsperiode altijd kwam. De dag ervoor was hij er sinds lange tijd weer eens geweest; hij had er met wat vrienden afgesproken. Verderop zat de dealer van wie hij altijd zijn coke betrok. Die begroette hem met: ‘Hé Erik, hoe is het jongen?’ Ook de kroegbaas was blij hem weer te zien. ‘Logisch,’ zegt Erik spottend, ‘ik tikte daar iedere maand zo’n 1100 euro af aan drank en eten.’ Met de eigenaar had hij een lunchafspraken voor de volgende dag gemaakt om bij te kletsen; het was per slot van rekening een aardige gozer. Maar Erik ziet ertegen op. De baas vertegenwoordigt een leven waar hij niet meer naar terug

wil. Uiteindelijk verschuift hij de afspraak naar een latere datum.

Sinds een halfjaar heeft Erik weer een vriendin. Zij kent hem niet anders dan ‘clean’. Hij heeft haar leren kennen tijdens de voorbereidingen van het huwelijk van zijn beste vriend; zij was getuige van de bruid, een dame met een goede baan, projectmanager. ‘Ze is ontzettend lief en slim.’ Erik is blij met haar, en met haar rustige, onverstoorbare karakter. Dat heeft hij nodig. Ze woont zestig kilometer verderop en ze zien elkaar vooral in de weekenden.

Op zijn televisie staat een ingelijste zwart-witfoto: vijf dertigers, die lachend en zelfverzekerd de lens in kijken; alle vijf in jacquet. De middelste heeft een anjer op zijn revers en een glas champagne losjes in de hand: het is de bruidegom, Joost, de beste vriend van Erik. Erik staat helemaal rechts, hij is de getuige. Joost staat aan het begin van een nieuwe fase in zijn leven, en zijn vrienden zullen misschien over niet al te lange tijd volgen. Het leven lacht ze toe. Het zijn vrienden van zijn middelbare school en de tijd dat hij zijn opleiding volgde aan de autoschool. Erik kijkt met een glimlach naar de foto. Dit is zijn verleden én zijn heden. Twee van de vijf vrienden op de foto snuiven nog steeds cocaïne, zegt hij. Weliswaar alleen in het weekend, maar dan zijn ze ook helemaal lam. ‘Ik moet daar niet te veel bij zijn. Ik word onpasselijk van het idee. Komend weekend zie ik ze weer, dan gaan we het kerstmenu bespreken. Vorige kerst hebben we ook met z’n allen gevierd. Ik heb toen geen druppel gedronken en ben om twaalf uur naar huis gegaan.’

Het tweede gesprek dat ik met Erik heb, is in het nieuwe jaar van 2010. Hij kijkt tevreden en opgeruimd. Ik vraag hoe het gegaan is. ‘Goed. Ik heb niet één seconde moeite gehad om de drank te laten staan.’ Hij heeft oudjaar bij zijn vriend Joost doorgebracht, samen met nog twintig man, vertelt hij. ‘Het was superrelaxed. We hebben het decenniumspel gespeeld. Een paar stonden te snuiven, maar het deed me helemaal niks. Op 1 januari zitten zij om twee

uur 's middags nog lam op de bank, terwijl wij om tien uur zijn opgestaan en lekker een strandwandeling hebben gemaakt.'

Erik weet nog als de dag van gisteren hoe de eerste snuif coke voelde. Hij was toen achttien jaar. 'Wats, boem, beng, dat wás het gewoon. Je voelt die tinteling in je ruggenwervel, dat scherpe, dat frisse. En dan komt het metershoge ego op, die zekerheid, je gelijk.'

Erik komt uit een beschermd gezin. Hij groeide op in een grote stad, met een vader, moeder, oudere zus, jongere broer. Zijn ouders waren streng religieus. Het gezin ging een paar keer per week naar de kerk. Zijn vader had een goede baan bij de overheid, zijn moeder was huisvrouw en wachtte de kinderen na schooltijd op met thee en koekjes. Erik was een moederskindje, zegt hij. Bij zijn moeder voelde hij zich veilig. Maar hij voelde zich ook goed bij zijn vader. Op woensdagmiddag ging hij weleens mee naar zijn werk. Lekker samen in de auto, muziekje op. Een warm, veilig gevoel. Als Erik naar zichzelf als klein jongetje kijkt, weet hij één ding: hij vond het altijd heel belangrijk om door iedereen aardig gevonden te worden. 'Ik wilde het graag goed doen.' En hij deed het ook prima. Na de lagere school ging hij naar de brugklas voor havo of vwo.

Maar in die tijd veranderde er ook veel in Eriks leven. Thuis was het inmiddels niet meer zo gezellig; zijn vader was verliefd geworden op een twintig jaar jongere huisvriendin, uit dezelfde geloofsgemeenschap. Alle vriendelijkheid verdwijnt uit Eriks gezicht als hij over haar praat: 'Ik was dertien toen het hele gezeik begon. Zij kietelde mijn vader, letterlijk. Zij heeft het gezin stelselmatig kapotgemaakt.' Zijn vader kreeg een serieuze relatie met de vrouw en toen Erik vijftien jaar was scheidden zijn ouders.

Voor Erik was het een verwarrende tijd. Hij was dol op beide ouders, en die stonden nu recht tegenover elkaar. 'Ik sprak er niet over. Ik heb het verdriet geen ruimte gegeven,' weet hij nu. In plaats daarvan gooide hij zijn kont tegen de krib. Hij raakte zijn concentratie kwijt en van leren kwam niets meer. Op zijn dertiende ontdekte hij

alcohol. Met een stel jongens ging hij regelmatig bij Karel langs, een man van een jaar of veertig die in zijn huis onder de trap een barretje had staan. Daar waren ze altijd welkom. Als dertienjarige zocht Erik daar niets achter, maar achteraf realiseert hij zich dat het toch wel raar was dat een volwassen man al die jonge jongens thuis ontving. Als Erik bij Karel was dronk hij Malibu. ‘Zo’n vies zoet drankje. Als ik vier Malibu-cola ophad, dan was ik lam. Dat was lekker. Het gevoel vloede weg en ik kreeg ruimte voor andere dingen. Het was een prima oplossing, het gaf me zekerheid. Ik ging dan met een goed gevoel naar huis, waar zoveel spanning heerste. Nee, mijn ouders merkten niets, die hele scheiding was al aan de gang.’

Op dezelfde leeftijd rookte hij ook zijn eerst blowtje, dat hij kreeg van een oudere jongen uit de buurt. Een jaar later, hij was veertien, ontdekte hij de coffeeshop, waar hij met een vriend een jointje rookte, om vervolgens naar de hoeren te gaan; voor ieder 25 gulden mochten ze ‘het’ doen terwijl de ander toekeek. Het was zijn eerste seksuele ervaring. Na afloop gingen ze naar de speeltuin, en dronken er – heel stoer – een oud bruin biertje op. Een ritueel dat zich meerdere keren herhaalde, vertelt Erik.

In de tweede klas van de middelbare school bleef Erik zitten. Hij deed het jaar over maar bleef toen opnieuw zitten, waarop hij van de havo af moest. Hij ging naar de mavo, waar hij al snel een paar jongens om zich heen wist te verzamelen met wie hij in iedere pauze achter het postkantoor ging blowen. In die tijd werd hij zestien jaar en hij kreeg een brommertje; nu kon hij echt gaan stappen. Het drinken van Erik werd ‘stevig drinken’, zo’n twintig à vijftwintig biertjes op een avond. Om zijn uitgaven te kunnen bekostigen maakte hij portieken schoon; daar verdiende hij goed mee. Maar het duurde niet lang of Erik werd ook van de mavo gestuurd.

Erik had een droom: hij wilde autoverkoper worden. ‘Mijn ideaalbeeld was om in een mooi pak met mensen te werken en lek-

ker met auto's bezig te zijn. Ik zag dat als status: dan had je het gemaakt. Jaren later ging het heel slecht met me; ik woonde op een kamertje van negen vierkante meter, het dak lekte en ik stonk, maar ik vond nog steeds dat ik het gemaakt had, want ik droeg een pak en ik reed in een Audi!

Erik wilde zo graag de auto-opleiding volgen: een dure privéopleiding waar je havo voor nodig had – dat hij gemotiveerd genoeg was om in de avonduren alsnog zijn mavodiploma te halen. Na wat omwegen en een speciaal examen kon hij op de autoschool beginnen. Zijn vader was bereid om te betalen. Erik was inmiddels negentien jaar. Met achttien jongens woonde hij in een chic internaat bij de opleiding, vertelt hij. De strenge discipline op de opleiding deed hem goed. 'Het was er knus, met een ouder echtpaar als huismeester. Het gaf rust en ik was er op mijn plek. Iedereen moest de hele dag in pak lopen. Als je ongeschoren aan het ontbijt kwam, werd je weggestuurd.' Dan, grijnzend: 'In die tijd was ik helemaal met goud behangen. Dat vond ik prachtig. Een keer verscheen ik met een wit pak met gouden knopen aan tafel. Nou, ik kon oprotten!'

Overdag waren er dus strenge regels op de opleiding, maar 's avonds en in het weekend waren de jongens vrij om te gaan en staan waar ze wilden. Al de eerste dag na aankomst stelde een van de jongens voor om de kroeg in te gaan. Erik: 'Ik wist toen meteen al dat dat niet goed was. Maar ik wilde geen nee zeggen.' Er zouden nog veel wilde avonden volgen. 'We moesten om elf uur 's avonds binnen zijn. Dan kwamen we dronken en stoned van de hasj en wiet thuis. Eén keer heb ik paddo's genomen. Ik kreeg er hallucinaties van, alle voorwerpen in de kamer begonnen te draaien en kwamen op me af. Ik was daar als de dood voor, omdat ik de controle kwijtraakte. Ik heb maar twee of drie keer in mijn leven paddo's genomen; teringzooi is het.'

In de weekenden ging Erik terug naar huis, waar hij het drinken en blowen voortzette. Tijdens een van die weekenden maakte hij bovendien kennis met cocaïne. De broer van een vriend had nog wat coke over. Erik vertelt het nog met verbazing in zijn stem: dat heeft hij zelf nooit meegemaakt: je coke afstaan omdat je er geen zin meer in hebt. Na de eerste snuif was hij meteen verkocht. 'Ik vond het topspul. Een jaar eerder had ik met een vriend xtc geprobeerd. De avond zelf vond ik dat fantastisch: we praatten aan één stuk door en we vlogen elkaar voortdurend in de armen, het was geweldig. Maar de volgende dag was ik zo depressief als wat; alles was grauw en grijs. Achteraf gezien is dat logisch, want alle endorfine wordt uit je getrokken. Maar dat is verslaving: je denkt dan niet aan *the day after*, je denkt alleen aan de goede momenten. En die mate-loosheid zat er altijd wel in bij mij. Als kind van tien at ik al een hele familiezak chips in één keer leeg. Kotsmisselijk was ik dan.

Ik heb later vaker xtc genomen. Ik nam dan zo'n pilletje, maar dan voelde ik na tien minuten nog niks. Dan nam ik nog een pilletje. Voelde ik nog niks, nam ik nog een derde pilletje. Levensgevaarlijk! Van de xtc werd ik vaak paranoïde. Ik zag dingen die er niet waren. Ik heb een keer een hele avond lang mijn peuken uitgedrukt in een grote stenen asbak die er helemaal niet was. Ik was een gevaar voor mezelf. Met coke was dat anders, althans in het begin. Dat was minder heftig spul, en ik nam er toen ook nog veel minder van.'

Maar zo bleef het niet. Na die eerste keer kocht Erik het volgende weekend al zelf wat cocaïne. 'Het coke snuiven werd meteen een vast onderdeel van mijn weekenduitspattingen,' vertelt hij. 'In het begin haalde ik samen met een vriend een "pakje"; daarin zat een halve gram cocaïne. We deelden het met z'n tweeën, dus ik nam een kwart gram op een avond. Ik snoof in het begin steeds een sleutelpuntje. Je krijgt dan een flash, maar die verdwijnt weer. De flash werd steeds korter, dus ik moest steeds vaker snuiven. Na een paar maanden snoof ik tussen de twee en drie gram coke op een avond.'